

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 września 2018 r.

Sąd Apelacyjny w Gdańsku – III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Lucyna Ramlo (spr.)
Sędziowie:	SSO del. Beata Golba-Kilian SSA Grażyna Czyżak
Protokolant:	sekretarz sądowy Agnieszka Makowska

po rozpoznaniu w dniu 27 września 2018 r. w Gdańsku

sprawy (...)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

o przeliczenie emerytury z zastosowaniem rekompensaty

na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

od wyroku Sądu Okręgowego w Gdańsku VII Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 7 grudnia 2017 r., sygn. akt VII U 2599/17

1. oddala apelację;

2. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. na rzecz (...) kwotę 240,00 (dwieście czterdzieści 00/100) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

SSA Grażyna Czyżak SSA Lucyna Ramlo SSO del. Beata Golba – Kilian

Sygn. akt III AUa 158/18

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 26 stycznia 2017 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. odmówił (...)prawa do emerytury z rekompensatą, bowiem nie udokumentował 15 lat pracy w szczególnych warunkach, a jedynie 8 lat, 4 miesiące i 16 dni.

W odwołaniu od decyzji ubezpieczony domagał się przyznania prawa do emerytury z rekompensatą, w tym uwzględnienia do pracy w warunkach szczególnych następujących okresów: od dnia 3 lipca 1972 r. do dnia 15 marca 1973 r. w Stoczni (...), od dnia 20 sierpnia 1981 r. do dnia 25 stycznia 1985 r., od dnia 30

stycznia 1985 r. do dnia 3 marca 1986 r. i od dnia 10 czerwca 1986 r. do dnia 25 czerwca 1987 r. w P. oraz od dnia 1 września 1987 r. do dnia 15 lipca 1989 r.

w (...) Spółdzielni Pracy (...).

W odpowiedzi na odwołanie pozwany wniósł o jego oddalenie.

Sąd Okręgowy w Gdańsku VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie VII U 2599/17 zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał ubezpieczonemu (...) prawo do rekompensaty (punkt pierwszy), zasądził od pozwanego

na rzecz (...) kwotę 180 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego (punkt drugi) oraz stwierdził, że pozwany nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji (punkt trzeci).

Podstawę tego rozstrzygnięcia stanowiły następujące ustalenia i rozważania Sądu pierwszej instancji. Ubezpieczony (...) urodził się (...) W okresie od dnia 3 lipca 1972 r. do dnia 15 marca 1973 r. był zatrudniony jako uczeń spawacz w Stoczni (...)

w G.. W powyższym okresie stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, wykonywał prace spawalnicze, przy czym od dnia 7 sierpnia 1972 r. do dnia 19 września 1972 r. odbył podstawowy kurs spawania łukowego oraz od dnia 17 września 1973 r. do dnia 10 października 1973 r. podstawowy kurs spawania w osłonie CO₂. Kurs teoretyczny i praktyczny ubezpieczony odbywał na hali produkcyjnej, w wymiarze 8 godzin dziennie. Po zakończeniu kursu ubezpieczony otrzymał książeczkę spawacza oraz został przydzielony do brygady spawalniczej. W okresie od dnia 20 sierpnia 1981 r. do dnia 25 stycznia 1985 r. ubezpieczony był zatrudniony stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, w Zakładzie (...) w G. prowadzonym przez (...),

na stanowisku presera tworzyw sztucznych. Działalność (...) była zgłoszona do Cechu (...) w G.. Zatrudniała ona w ramach umów o pracę dwóch pracowników, tj.(...) (również od 1981 r.) oraz ubezpieczonego. Sama zajmowała się księgowością prowadzonego zakładu. Pracę w ww. okresie ubezpieczony wykonywał w ramach stosunku pracy, w systemie dwuzmianowym. Do jego obowiązków pracowniczych należała obsługa dużej maszyny – wtryskarki. Wtryskarka wtryskiwała tworzywo sztuczne. Tworzywem sztucznym przetwarzanym przez zakład był polipropylen. Z tego materiału ubezpieczony najczęściej wykonywał plastikowe widelce. Podczas pracy ubezpieczony ubrany był w kombinezon oraz miał okulary ochronne. Innych czynności w ww. okresie ubezpieczony nie wykonywał. W okresach od dnia 30 stycznia 1985 r.

do dnia 3 marca 1986 r. i od dnia 10 czerwca 1986 r. do dnia 25 czerwca 1987 r. ubezpieczony był zatrudniony u armatorów zagranicznych, za pośrednictwem (...) Sp. z o.o. w W., gdzie stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, na stanowisku marynarza, wykonywał prace na statkach morskich w żegludze międzynarodowej, jako pracownik wpisany na listę członków załogi tych statków. Z tytułu tego zatrudnienia, w wyżej wymienionych okresach, (...) Sp. z o.o. uiszczala składki na ubezpieczenia społeczne (...). W okresie od dnia 1 września

1987 r. do dnia 15 lipca 1989 r. ubezpieczony był zatrudniony stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w (...) Spółdzielni Pracy (...) w G., w charakterze spawacza, przy czym od dnia

28 września 1988 r. do dnia 15 lipca 1989 r. przebywał na urlopie bezpłatnym. Do pracy w spółdzielni ubezpieczony zgłosił się z książeczką spawacza, poświadczającą jego przeszkolenie spawalnicze.

W powyższym okresie ubezpieczony wykonywał prace spawalnicze na terenie Stoczni (...). W dniu 19 grudnia 2016 r. wniósł on o przyznanie prawa do emerytury z rekompensatą, przy czym od dnia

25 października 2016 r. ubezpieczony pobiera emeryturę kapitałową. Organ rentowy w dniu 26 stycznia 2017 r. wydał zaskarżoną decyzję.

Przedmiotem postępowania było rozstrzygnięcie, czy ubezpieczonemu przysługuje prawo do rekompensaty z tytułu pracy w warunkach szczególnych. Bezsporne w sprawie było, że nie nabył on prawa do emerytury pomostowej, ani prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym w związku z wykonywaniem pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze. Spornym pozostawało ustalenie, czy ubezpieczony osiągnął okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w rozumieniu ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r.

w niniejszym postępowaniu. W ocenie Sądu I instancji okoliczność ta może wskazywać na fakt, że wnioskodawca był osobą współpracującą przy prowadzeniu działalności gospodarczej, nie wyklucza jednak jednoznacznie ustalenia, że strony łączył stosunek pracy. Możliwa jest bowiem sytuacja, w której (...) zgłosiła ubezpieczonego do ubezpieczenia (nawet bez jego wiedzy) jako osobę współpracującą w sytuacji, gdy strony w rzeczywistości łączyła umowa o pracę i w sytuacji, gdy ubezpieczony był przekonany o istnieniu stosunku pracy. Należy wskazać, że co do zasady bardziej miarodajne dla dokonania ustaleń są dowody z dokumentów niż zeznania ze świadków; w tym jednak przypadku wskazać należy, że zgłoszenie do ubezpieczenia nie może wskazywać w pełni woli stron, ponieważ nie zawiera oświadczenia woli wnioskodawcy, wnioskodawca mógł również nie znać wówczas sposobu zgłoszenia go do ubezpieczenia. Ponadto z dowodem w postaci zgłoszenia do ubezpieczenia stoją w sprzeczności nie tylko zeznania świadków i wnioskodawcy, ale przede wszystkim inny dokument - świadectwo pracy, wystawione po zakończeniu współpracy i oddający wolę stron co do oceny prawnej łączącego je stosunku w tamtym czasie. Świadectwo pracy nie zawiera co prawda podpisu wnioskodawcy, ale bezspornie zostało przez niego wówczas przyjęte i zaakceptowane, a wnioskodawca posługiwał się nim m.in. w trakcie postępowania w sprawie ustalenia kapitału początkowego, na wiele lat przed powstaniem niniejszego sporu. Wskazać należy, że do zawarcia umowy o pracę dochodzi na skutek złożenia zgodnych oświadczeń woli, czy to w formie pisemnej, czy przez czynności dorozumiane – np. poprzez świadczenie pracy w warunkach podporządkowania, za wynagrodzeniem. O zawarciu umowy decyduje wola stron, a nie sposób zgłoszenia do ubezpieczenia społecznego. Dlatego najważniejszymi dowodami dla ustalenia stosunku pracy będą te wskazujące na zgodną wolę stron, a więc świadectwo pracy i zeznania świadków wskazujące na rzeczywiste stosunki pomiędzy stronami. Sąd musi dokonać ustaleń na podstawie tych dowodów, gdyż w sprawie nie zachowały się umowy o pracę z tamtego okresu. Jak wskazała (...), nie zachowała dokumentacji z prowadzenia działalności z powodu wyjazdu za granicę w latach 80-tych. Z drugiej strony zważyć należy, że pozwany nie wykazał, aby wnioskodawca zarejestrował się w spornym okresie jako osoba prowadząca działalność w odpowiednich organach. W ocenie Sądu Okręgowego, w świetle przeprowadzonego postępowania dowodowego uznać należy, że pomimo zgłoszenia ubezpieczonego do ubezpieczenia społecznego jako osoby współpracującej był on osobą zatrudnioną w ramach stosunku pracy. Wskazuje na to wystawione wówczas świadectwo pracy, a także zeznania świadków i ubezpieczonego wskazujące, że ubezpieczony świadczył prace codziennie, w warunkach podporządkowania, w pełnym wymiarze czasu pracy, nie zajmował się przy tym ani zarządzaniem działalnością, ani współpracą przy jej prowadzeniu. Nie działał sporadycznie, okazjonalnie, ale stawiał się codziennie w pracy, wykonywał zwykłą pracę przy maszynie podobnie jak drugi z pracowników, a za te czynności osiągał miesięczne wynagrodzenie za pracę otrzymywane od (...), nie zaś zysk czerpany z prowadzonej działalności gospodarczej. Okoliczności te świadczą o cechach stosunku pracy w świetle przepisu art. 22 k.p. w okresie od dnia 20 sierpnia 1981 r. do dnia 25 stycznia 1985 r. Bezspornym natomiast było, że ubezpieczony w tym okresie codziennie i w pełnym wymiarze czasu pracy, tj. przez 8 godzin dziennie obsługiwał maszynę do wtryskiwania tworzywa sztucznego – tych okoliczności pozwany wyraźnie nie zakwestionował. Wynikały one ponadto z zeznań świadków, ubezpieczonego, które to zeznania były zgodne ze stanowiskiem wskazanym w świadectwie pracy i przedmiotem działalności (...). Okresów od dnia 30 stycznia 1985 r. do dnia 3 marca 1986 r. i od dnia 10 czerwca 1986 r. do dnia 25 czerwca 1987 r. jako pracy wykonywanej w warunkach szczególnych pozwany nie zakwestionował. Podnosił jedynie, iż zaświadczenie z dnia 9 listopada 2016 r. nie spełnia wymogów formalnych, zostało bowiem wystawione przez podmiot nie będący pracodawcą, a przez firmę kierującą do pracy za granicą (P.). Sąd Okręgowy nie podzielił argumentacji pozwanego, że tylko pracodawca może stwierdzić w stosownym świadectwie pracy okres zatrudnienia w szczególnych warunkach. O ile w postępowaniu przed organem rentowym zastosowanie mają przepisy kodeksu postępowania administracyjnego i reguły zawarte w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U.

z 1983 r., Nr 8 poz. 43 ze zm.; dalej rozporządzenie), określające dokumenty, które mogą stanowić podstawę do przyznania prawa do świadczenia, to w postępowaniu przed sądem ograniczeń dowodowych nie ma. Przy niespornym okresie zatrudnienia okres pracy w szczególnych warunkach może być udowodniony w inny sposób. Dowodem tym może być w świetle powyższego m.in. zaświadczenie oraz świadectwo pracy w warunkach szczególnych wystawione przez pośrednika, jakim był (...) Sp. z o.o. w W., który pośredniczył w zawieraniu umów i był płatnikiem składek ubezpieczonego z tytułu pracy u zagranicznych armatorów. Zaświadczenia oraz świadectwo pracy w warunkach szczególnych odzwierciedlają w sposób nie budzący wątpliwości przebieg zatrudnienia ubezpieczonego oraz zajmowane przez niego w spornych okresach stanowisko marynarza. Wiarygodności tych dokumentów pozwany nie podważył, a charakter zatrudnienia potwierdził ubezpieczony w trakcie zeznań w charakterze strony. Ubezpieczony wykazał również charakter pracy w okresie od dnia 1 września 1987 r. do dnia 15 lipca 1989 r. Zeznania złożone w tym zakresie przez wnioskodawcę są wiarygodne w świetle dokumentów złożonych w aktach sprawy –

w aktach osobowych wnioskodawcy. Wynika z nich, że zatrudniony był on w pełnym wymiarze czasu pracy w charakterze spawacza. Zważyć należy, że wnioskodawca miał w tym okresie uprawnienia spawacza, o takie stanowisko się ubiegał i takie mu powierzono. Brak jest natomiast jakichkolwiek dokumentów, które wskazywałyby, że wnioskodawcy powierzano inne stanowiska, bądź, że pracował w niepełnym wymiarze czasu pracy. Podstawę prawną rozstrzygnięcia stanowiły regulacje prawne wskazane w art. 21, art. 23 ust. 1 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych

(tj. Dz. U. z 2017 r., poz. 664 ze zm.; dalej ustawa) w zw. z art. 32 ust. 2 ustawy emerytalnej w zw.

z § 1-2 rozporządzenia i § 21-23 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia

11 października 2011 r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe (Dz. U. z 2011 r., Nr 237, poz. 1412). W toku postępowania ubezpieczony wykazał, iż w spornych okresach, stale

i w pełnym wymiarze czasu pracy, wykonywał pracę w szczególnych warunkach, tj.: od dnia 3 lipca 1972 r. do dnia 15 marca 1973 r. (8 miesięcy i 13 dni), wymienioną w wykazie A, dziale XIV, poz.

12 rozporządzenia, tj. prace przy spawaniu i wycinaniu elektrycznym, gazowym, atomowodorowym; od dnia 20 sierpnia 1981 r. do dnia 25 stycznia 1985 r. (3 lata, 5 miesięcy i 6 dni), wymienioną

w wykazie A, dziale IV, poz. 17 rozporządzenia, tj. produkcja i przetwórstwo żywic i tworzyw sztucznych oraz produkcja surowców, półproduktów i środków pomocniczych stosowanych do ich produkcji i przetwórstwa, produkcja wosków i woskoli; od dnia 30 stycznia 1985 r. do dnia 3 marca 1986 r. (1 rok, 1 miesiąc i 2 dni) i od dnia 10 czerwca 1986 r. do dnia 25 czerwca 1987 r. (1 rok

i 16 dni), wymienioną w wykazie A, dziale VIII, poz. 4 rozporządzenia, tj. prace na statkach morskich

w żegludze międzynarodowej i w polskim ratownictwie okrętowym – pracownicy wpisani na listę członków załogi tych statków, od dnia 1 września 1987 r. do dnia 27 września 1988 r. (1 rok i 27 dni), wymienioną w wykazie A,

dziale XIV, poz. 12 rozporządzenia, tj. prace przy spawaniu i wycinaniu elektrycznym, gazowym, atomowodorowym.

Uwzględnienie ww. spornych okresów w łącznym wymiarze 7 lat, 4 miesięcy i 4 dni wskazuje, iż staż pracy ubezpieczonego w warunkach szczególnych, przy uwzględnieniu okresu uznanego przez pozwanego w wymiarze 8 lat,

4 miesięcy i 16 dni, jest dłuższy niż wymagany ustawą, tj. wynosi 15 lat, 8 miesięcy i 20 dni. W świetle ww. przepisów uznanie pracy w warunkach szczególnych uwarunkowane jest świadczeniem pracy w warunkach szczególnych, na

podstawie stosunku pracy; w tym zakresie nie jest istotny rodzaj zgłoszenia

do ubezpieczenia (jako osoby współpracującej) w sytuacji, gdy praca rzeczywiście wykonywana była w ramach stosunku pracy. W tym stanie rzeczy stwierdzić należy, iż ubezpieczony spełnia warunki nabycia prawa do rekompensaty, o której mowa w art. 21 ust. 1 ustawy. Wobec powyższego,

na podstawie ww. przepisów i w oparciu o art. 477⁽¹⁴⁾ § 2 k.p.c. Sąd orzekł, jak w punkcie pierwszym wyroku. O kosztach zastępstwa procesowego Sąd I instancji orzekł w punkcie drugim wyroku, zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik postępowania, na podstawie przepisów art. 108

§ 1 k.p.c. i art. 98 § 1 i § 3 k.p.c. Wysokość kosztów Sąd ustalił na podstawie § 9 ust. 2 w zw.

z § 15 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat

za czynności adwokackie (Dz. U. z 2015 r., poz. 1800 ze zm.), w brzmieniu obowiązującym w dacie wniesienia odwołania. Zdaniem Sądu, w niniejszej sprawie okoliczności, na podstawie których Sąd uznał odwołanie ubezpieczonego za zasadne, zostały ostatecznie wyjaśnione w drodze uzupełnienia materiału dowodowego o

dokumenty z akt osobowych ze spornych okresów zatrudnienia w Stoczni (...) w G. i w (...) Spółdzielni Pracy (...) w G. oraz o zeznania świadków i przesłuchanie ubezpieczonego w charakterze strony; uzasadnia to zastosowanie dyspozycji art. 118 ust. 1a ustawy emerytalnej i uznanie, że organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za ustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do uwzględnienia wniosku, o czym Sąd orzekł w punkcie trzecim wyroku.

Apelację od wyroku wywiódł organ rentowy zaskarżając go w części dotyczącej pkt I i 2 wyroku zarzucając mu naruszenie:

- prawa materialnego - art. 21 ust. 1 ustawy poprzez przyjęcie, iż wnioskodawca spełnia warunki niezbędne do przeliczenia kapitału początkowego o wartość rekompensaty przysługującej na podstawie ww. przepisu,

- prawa procesowego, w szczególności art. 233 §1 k.p.c. poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów, polegającym między innymi na dokonaniu błędnej oceny materiału dowodowego oraz przyjęciu, iż wnioskodawca udowodnił 15 lat pracy w warunkach szczególnych jedynie na podstawie wyjaśnień wnioskodawcy i stwierdzeniu, iż stanowią wystarczający dowód potwierdzający wykonywanie pracy w szczególnych warunkach armatorów zagranicznych.

Wskazując na powyższe pozwany wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w części dotyczącej pkt I i 2 wyroku i oddalenie odwołania, ewentualnie jego uchylenie w zakresie pkt 1 i 2 i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd i instancji.

W uzasadnienie apelacji organ rentowy wskazał, że brak było podstaw do zaliczenia do okresu uprawniającego do przyznania prawa do rekompensaty z ustawy okresów:

- od dnia 30 stycznia 1985 r. do dnia 3 marca 1986 r. i od dnia 10 czerwca 1986 r. do dnia 25 czerwca 1987 r., ponieważ ubezpieczony wykonywał pracę u armatora zagranicznego, do której został skierowany przez firmę kierującą go do pracy za granicą, tj. (...), nie będącą pracodawcą, a świadectwo z dnia 9 listopada 2016 r. o wykonywaniu pracy w szczególnych warunkach wystawione zostało przez podmiot do tego nieuprawniony, tj. niebędący pracodawcą, zatrudniającym marynarza w szczególnych warunkach,

- od dnia 20 sierpnia 1981 r. do dnia 25 stycznia 1985 r., ponieważ (...) nie był pracownikiem, gdyż był osobą współpracującą, ponadto mając na uwadze jedynie przepisy rozporządzenia, nie można w sposób jednoznaczny ustalić, czy charakter pracy określony przez samego ubezpieczonego, był pracą zaliczaną do prac w warunkach szczególnych; ubezpieczony wskazywał, iż wykonywał pracę na stanowisku „presera” zaś, sąd ustalając charakter pracy wskazał, iż pracował on na wtryskarce i wtryskiwał tworzywo sztuczne.

Zdaniem pozwanego do stażu pracy w szczególnych warunkach można zaliczyć wnioskodawcy okres od dnia 3 lipca 1972 r. do dnia 15 marca 1973 r. oraz od dnia 1 września 1987 r. do dnia 27 września 1988 r., przy czym zaliczenie tych okresów do okresów zaliczonych przez organ rentowy nie daje 15 lat pracy w warunkach szczególnych, a tym samym wyklucza przyznanie ubezpieczonemu prawa do rekompensaty przysługującej z ustawy.

Ubezpieczony złożył odpowiedź na apelację wnosząc o jej oddalenie i zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja pozwanego nie zasługuje na uwzględnienie.

Przedmiotem sporu w niniejszej sprawie było, czy (...) ma prawo do przeliczenia emerytury z zastosowaniem rekompensaty, o której mowa w art. 21 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (t.j. Dz. U. z 2017 r., poz. 664 ze zm.; dalej ustawa).

Na etapie postępowania apelacyjnego organ rentowy kwestionował zaliczenie do stażu pracy w warunkach szczególnych okres zatrudnienia u armatorów zagranicznych za pośrednictwem (...) Sp. z o.o. w W. od dnia 30 stycznia 1985 r. do dnia 3 marca 1986 r. [prawidłowo od dnia 27 stycznia 1985 r. do dnia 6 stycznia 1986 r. – wpisy w księżeczce żeglarskiej – a.o. (...) Spółdzielni Pracy (...)] i od dnia 10 czerwca 1986 r. do dnia 25 czerwca 1987 r. [prawidłowo od dnia 10 czerwca 1986 r. do dnia 25 maja 1987 r.] oraz okres zatrudnienia w Zakładzie (...) w G. prowadzonym przez (...) od dnia 20 sierpnia 1981 r. do dnia 25 stycznia 1985 r.

Ponowna analiza zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, a także zarzutów podniesionych w apelacji prowadzi do wniosku, że zaskarżony wyrok odpowiada prawu. Sąd Apelacyjny podziela i przyjmuje za własne ustalenia Sądu I instancji, jak również podziela ocenę prawną.

Ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd Okręgowy w sprawie, wbrew twierdzeniom apelującego, znajdują odzwierciedlenie w materiale dowodowym zgromadzonym w sprawie, a podniesiony przez pozwanego w apelacji zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. jest chybiony.

Przypomnieć należy, że zgodnie z przywołanym powyżej przepisem, statuującym dyrektywy oceny materiału dowodowego sprawy, sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału.

W doktrynie i orzecznictwie przyjęte jest, że ramy swobodnej oceny dowodów muszą być określone wymaganiami prawa procesowego, doświadczenia życiowego, regułami logicznego myślenia oraz pewnego poziomu świadomości prawnej, według których sąd w sposób bezstronny, racjonalny i wszechstronny rozważa materiał dowodowy, dokonuje wyboru określonych środków dowodowych i ważąc ich moc oraz wiarygodność odnosi je do pozostałego materiału dowodowego. Dla skuteczności zarzutu naruszenia przepisu art. 233 § 1 k.p.c. nie wystarcza stwierdzenie o wadliwości dokonanych ustaleń faktycznych. Konieczne jest tu wskazanie przyczyn dyskwalifikujących postępowanie sądu w tym zakresie. W szczególności skarżący powinien wskazać, jakie kryteria oceny naruszył sąd przy ocenie konkretnych dowodów, uznając brak ich wiarygodności i mocy dowodowej lub niesłusznie im je przyznając.

Wbrew stanowisku apelującego Sąd I instancji nie dokonał błędnej oceny materiału dowodowego oraz nie przyjął, iż wnioskodawca udowodnił 15 lat pracy w warunkach szczególnych jedynie na podstawie wyjaśnień wnioskodawcy i stwierdzeniu, iż stanowią wystarczający dowód potwierdzający wykonywanie pracy w szczególnych warunkach armatorów zagranicznych.

Wniosek Sądu Okręgowego o posiadaniu przez ubezpieczonego stażu pracy w warunkach szczególnych w wymiarze 15 lat wynika nie tylko z przesłuchania wnioskodawcy w charakterze strony, zeznań świadków (...) i (...), dokumentacji pracowniczej powołanej przez Sąd w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, ale również z legitymacji ubezpieczeniowej oraz życiorysu z dnia 17 sierpnia 1987 r. Wątpliwości Sądu Apelacyjnego nie budziło, że okres od dnia 20 sierpnia 1981 r. do dnia 25 stycznia 1985 r. jest okresem zatrudnienia na podstawie umowy o pracę w Zakładzie (...) w G. prowadzonym przez (...), co wynika ze świadectwa pracy z dnia 30 czerwca 1985 r. potwierdzonego przez Cech (...) w G.. Ponadto w legitymacji ubezpieczeniowej poświadczono „zatrudnienie” od dnia 20 sierpnia 1981 r. (k. 20v-21 i 23 a.r. dot. kap.pocz.) oraz w życiorysie z dnia 17 sierpnia 1987 r. składanym u kolejnego pracodawcy ubezpieczony wskazywał, że w roku 1981 r. podjął pracę w Wytwórni (...) na stanowisku presera (a.o. dot. (...) Spółdzielni Pracy (...) w G.).

Ponadto organ rentowy bezpodstawnie zarzucał Sądowi Okręgowemu, że dokonał ustaleń faktycznych dotyczących charakteru pracy na stanowisku marynarza jedynie na podstawie dokumentacji źródłowej oraz przesłuchania wnioskodawcy w charakterze strony. Zdaniem Sądu Apelacyjnego w świetle ugruntowanego stanowiska judykatury na temat pracowniczego zatrudnienia członków załogi statku, Sąd Okręgowy w oparciu o ww. dowody wyprowadził prawidłowe wnioski dotyczące charakteru wykonywanej pracy przez ubezpieczonego jako marynarza.

W związku z powyższym Sąd Apelacyjny uznał, że Sąd Okręgowy przeprowadził stosowne postępowanie dowodowe, a w swych ustaleniach i wnioskach nie wykroczył poza ramy swobodnej oceny wiarygodności i mocy dowodów wynikające z przepisu art. 233 k.p.c., nie popełnił też uchybień

w zakresie zarówno ustalonych faktów (za wyjątkiem okresów dotyczących zatrudnienia na stanowisku marynarza, co ostatecznie nie miało wpływu na zaskarżone rozstrzygnięcie), jak też ich kwalifikacji prawnej, które mogłyby uzasadnić ingerencję w treść zaskarżonego orzeczenia.

W konsekwencji, Sąd Odwoławczy oceniając jako zasadniczo prawidłowe ustalenia faktyczne i rozważania prawne dokonane przez Sąd pierwszej instancji uznał je za własne, co oznacza, iż zbędnym jest ich szczegółowe powtarzanie w uzasadnieniu wyroku Sądu odwoławczego (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 listopada 1998 r., I PKN 339/98, OSNAPiUS z 1999 r., z. 24, poz. 776).

Przechodząc do rozważań materialnoprawnych wskazać należy, że stosownie do treści art.

21 ust. 1 ustawy rekompensata przysługuje ubezpieczonemu, jeżeli ma okres pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu przepisów ustawy o emeryturach i rentach

z FUS, wynoszący co najmniej 15 lat. Przepis ust. 2 art. 21 ustawy stanowi natomiast,

że rekompensata nie przysługuje osobie, która nabyła prawo do emerytury na podstawie przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Zgodnie z art. 23 ustawy rekompensata przyznawana jest w formie dodatku do kapitału początkowego, o którym mowa w przepisach art. 173 i art. 174 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r.

o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz.U. z 2017 r., poz. 1383 ze zm., dalej ustawa emerytalna).

Zgodnie z art. 173 ust. 1 ustawy emerytalnej dla ubezpieczonych urodzonych po dniu

31 grudnia 1948 r., czyli osób objętych nowymi zasadami obliczania emerytur, które podlegały ubezpieczeniu przed wejściem w życie ustawy, (a więc w okresie kiedy nie było jeszcze obowiązku ewidencjonowania składek na indywidualnych kontach), ustala się kapitał początkowy. Kapitał ten ustala się według zasad określonych w art. 174 ustawy emerytalnej, który modyfikuje w stosunku

do zasad ogólnych reguły ustalania podstawy wymiaru oraz liczby okresów składkowych

i nieskładkowych. I tak, na podstawie art. 174 ust. 2 ustawy emerytalnej do stażu ubezpieczeniowego przyjmuje się okresy składkowe wymienione w art. 6 i nieskładkowe wymienione w art. 7. Jest

to niewątpliwie zawężenie w stosunku do zasad ogólnych, gdyż do obliczania emerytury na podstawie art. 53, oprócz okresów wymienionych w art. 6 i 7, uwzględnia się pod pewnymi warunkami wymienione w art. 10 ust. 1 ustawy okresy podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników i okresy

z nimi zrównane. Natomiast przepis art. 174 ust. 2 nie wymienia tych okresów (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 stycznia 2005 r., I UK 135/04, OSNP 2005/14/217). Możliwość uznania,

że wskazany okres wpływa na wysokość tak ustalonej hipotetycznej emerytury na dzień 1 stycznia 1999 r. istnieje więc tylko wtedy, gdy okres ten można zakwalifikować do jednego z okresów wymienionych w art. 6 i 7 ustawy emerytalnej.

Katalog z art. 174 ust. 2 ustawy emerytalnej

ma charakter zamknięty w tym sensie, że okresy w nim nieprzewidziane nie mogą zostać uwzględnione (zob. wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 11 marca 2005 r., III AUa 1380/04, OSA 2006/6/20, wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 18 czerwca 2013 r., III AUa 92/13, LEX nr 1430780).

W celu rozstrzygnięcia, czy ubezpieczony jest uprawniony do rekompensaty z art. 21 ustawy konieczne było zatem ustalenie, czy legitymuje się on 15-letnim okresem pracy w szczególnych warunkach lub pracy w szczególnym charakterze w rozumieniu ustawy emerytalnej oraz czy nie nabył prawa do emerytury na podstawie przepisów ustawy emerytalnej.

Druga z wyżej wymienionych przesłanek nie była przedmiotem sporu między stronami niniejszego postępowania. Bezspornie bowiem ubezpieczony nie pobiera świadczeń emerytalnych przyznanych z tytułu pracy w warunkach szczególnych na podstawie art. 184 ustawy emerytalnej, ponieważ nie posiadał 25 okresów składkowych i

nieskładkowych na dzień 1 stycznia 1999 r. Nie miał również prawa do emerytury pomostowej, ponieważ po dniu 31 grudnia 2008 r. nie pracował w warunkach szczególnych i nie wykazał 15 lat pracy wymienionej w załącznikach do ustawy.

Organ rentowy kwestionował natomiast okoliczność posiadania przez wnioskodawcę 15-letniego stażu pracy w warunkach szczególnych. Na etapie postępowania apelacyjnego pozwany wskazywał, że okres zatrudnienia w Zakładzie (...) w G. prowadzonym przez (...) oraz okres zatrudnienia u armatorów zagranicznych, za pośrednictwem P. Sp.

z o.o. w W. na stanowisku marynarza nie stały okresów pracy w warunkach szczególnych.

Na podstawie przeprowadzonego postępowania dowodowego Sąd Okręgowy prawidłowo uznał, że pomimo zgłoszenia ubezpieczonego do ubezpieczenia społecznego jako osoby współpracującej był on osobą zatrudnioną w ramach stosunku pracy. Dowodzi tego wystawione wówczas świadectwo pracy, a także zeznania świadków i ubezpieczonego wskazujące,

że ubezpieczony świadczył prace codziennie, w warunkach podporządkowania, w pełnym wymiarze czasu pracy, nie zajmował się przy tym ani zarządzaniem działalnością, ani współpracą przy jej prowadzeniu.

Podkreślić należy, że zgodnie z art. 26 ustawy z dnia 18 grudnia 1976 r. o ubezpieczeniu społecznym rzemieślników i niektórych innych osób prowadzących działalność zarobkową na własny rachunek oraz ich rodzin (Dz.U. z 1976 r., Nr 40, poz. 235; dalej ustawa o ubezpieczeniu społecznym rzemieślników) w brzmieniu obowiązującym w spornym okresie stanowił w ust. 1, że ubezpieczeniu określone w ustawie podlegają również: (1) członkowie rodziny ubezpieczonego, (2) inne osoby pozostające we wspólnym gospodarstwie domowym z ubezpieczonym, jeżeli współpracują przy prowadzeniu działalności w wymiarze co najmniej połowy czasu pracy obowiązującego pracowników gospodarki społecznej. Osoby te zwane są dalej "osobami współpracującymi".

Członkami rodziny w rozumieniu ust. 1 pkt 1 są: małżonek, dzieci własne i przysposobione, pasierbowie, dzieci obce przyjęte na wychowanie, rodzice, osoby przysposabiające, ojczym, macocha, teściowie, dziadkowie, wnuki, rodzeństwo, zięciowie, synowe, szwagierki i szwagrowie (ust. 2).

Ubezpieczeniu nie podlegają jednak osoby współpracujące, które nie ukończyły 16 lat życia lub z którymi współpraca wykonywana jest przez okres krótszy niż sześć miesięcy, albo gdy zachodzą okoliczności określone w art. 2 ust. 1 pkt 2-4 (ust. 3).

Natomiast zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rzemieślników ubezpieczeniu nie podlegają osoby prowadzące działalność określoną w art. 1, które: (1) działalność tę zamierzają prowadzić przez okres krótszy niż sześć miesięcy, chyba że na skutek kontynuowania tej działalności okres jej prowadzenia osiągnął sześć miesięcy, (2) są równocześnie pracownikami zatrudnionymi w wymiarze czasu pracy nie niższym niż połowa wymiaru obowiązującego w danym zawodzie albo są objęte odrębnymi przepisami w zakresie zaopatrzenia emerytalnego lub ubezpieczenia społecznego, (3) mają ustalone prawo do emerytury lub renty, chyba że zgłoszą wniosek o objęcie ubezpieczeniem.

Ponadto Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 23 maja 1995 r., II UZP 3/95, OSNP 1995/23/292 wskazał, że zagadnienie, jak należy rozumieć określenie „osoba współpracująca” było już rozważane przez Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 22 lipca 1993 r., II UZP 19/93. W motywach tej uchwały trafnie wskazano, że „osobą współpracującą” jest taka osoba, z którą nie zawarto jakiegokolwiek umowy dotyczącej rodzaju świadczonej pracy; słusznie podniesiono, że analizowane regulacje

w ogóle nie używają określenia „praca”, co w istocie przemawia za tym, że współpraca jest taką formą współdziałania z prowadzącym działalność gospodarczą, która jest wolna od elementów składających się na pojęcie stosunku pracy, w tym przede wszystkim podporządkowania, ciągłości i wyraźnie określonego wynagrodzenia. Do tych elementów umowy należy jeszcze zaliczyć określenie zakresu czynności. Także w piśmiennictwie podkreślono (glosa(...)) do uchwały Sądu Najwyższego

z dnia 28 września 1994 r., II UZP 27/94, PiZS 1995 nr 5 s. 74-82), że „układ prawny współpracy” przy prowadzeniu działalności gospodarczej w świetle art. 26 ustawy z dnia 18 grudnia 1976 r. stanowi współdziałanie lub współdziałanie przy prowadzeniu działalności gospodarczej w wymiarze

co najmniej połowy czasu pracy obowiązującego pracowników gospodarki uspołecznionej, które są pozbawione cech kreujących prawny stosunek pracy, tzn. nie są pracą świadczoną w ramach stosunku pracy, a dodatkowo dla innych osób, niż członkowie rodziny ubezpieczonego, wymagają wspólnoty prowadzenia z nim gospodarstwa domowego. Słusznie wywiedziono dalej (glosa - j.w.),

że prowadzi to do wniosku, iż osoba mająca status prawnego pracownika w granicach wyznaczonych stosunkiem pracy, nie może być uznana za osobę współpracującą, zatem nie może podlegać ubezpieczeniu na podstawie ustawy z dnia 18 grudnia 1976 r. Przemawia to w konsekwencji za zasadą prymatu stosunku pracy kreującego automatycznie pracowniczy stosunek ubezpieczenia społecznego wszystkich pracowników (także zatrudnionych przez osoby najbliższe), którzy mając status pracowniczy nie mogą być objęci ubezpieczeniem społecznym jako osoby współpracujące; muszą zatem podlegać pracowniczemu systemowi ubezpieczeń społecznych. Przepis art. 4 ustawy z dnia

25 listopada 1986 r., ani żaden inny, nie wyklucza zawarcia umowy o pracę między osobami wykonującymi działalność gospodarczą a ich krewnymi i powinowatymi, jak również zawarcia takiej umowy z osobami wymienionymi w art. 4 ust. 2 pkt 1-4. Zawarcie takiej umowy jest możliwe; przepisy prawa pracy nie zawierają w tym przedmiocie ograniczeń.

W świetle powyższego uznać należało, że wbrew zgłoszonemu tytułowi do ubezpieczenia ubezpieczony nie był osobą współpracującą, a wręcz przeciwnie - świadczył pracę codziennie,

w warunkach podporządkowania, w pełnym wymiarze czasu pracy, nie zajmował się przy tym ani zarządzaniem działalnością, ani współpracą przy jej prowadzeniu. Skoro ubezpieczony otrzymał świadectwo pracy, który to dokument wydawany jest jedynie w przypadku stosunku prawnego, którego źródłem jest umowa o pracę, to de facto łączył go z (...) stosunek pracy.

Sąd Apelacyjny podziela pogląd wyrażony w uzasadnieniu powołanego przez Sąd I instancji wyroku Sądu Najwyższego z dnia 24 lutego 1987 r., II URN 12/87, OSNCP 1988, z. 6, poz. 85, że nie podlega ubezpieczeniu na podstawie ustawy o ubezpieczeniu społecznym rzemieślników także osoba zatrudniona na podstawie umowy o pracę w zakładzie rzemieślniczym brata, jeżeli spełnione zostały przesłanki wyłączające takie ubezpieczenie, określone w art. 2 ust. 1 pkt 2 w związku z art. 26 ust.

3 powołanej ustawy.

W związku z powyższym Sąd I instancji trafnie uznał, że ubezpieczony będąc zatrudnionym na stanowisku presera obsługiwał dużą maszynę – wtryskarke, która wtryskiwała tworzywo sztuczne (polipropylen) – w okresie od dnia 20 sierpnia 1981 r. do dnia 25 stycznia 1985 r. (3 lata, 5 miesięcy

i 6 dni), a więc wykonywał pracę wymienioną w wykazie A, dziale IV, poz. 17 rozporządzenia, tj. produkcja i przetwórstwo żywic i tworzyw sztucznych oraz produkcja surowców, półproduktów

i środków pomocniczych stosowanych do ich produkcji i przetwórstwa, produkcja wosków i woskoli. Organ rentowy w żaden merytoryczny sposób nie podważył kwalifikacji prawnej ww. pracy dokonanej przez Sąd Okręgowy.

Natomiast odnośnie okresów zatrudnienia u armatorów zagranicznych, za pośrednictwem (...) Sp. z o.o. w W., gdzie stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, na stanowisku marynarza (prawidłowo) od dnia 27 stycznia 1985 r. do dnia 6 stycznia 1986 r. od dnia 10 czerwca 1986 r. do dnia 25 maja 1987 r. (wpisy w książeczce żeglarskiej – a.o. (...) Spółdzielni Pracy (...)), to Sąd I instancji trafnie uznał, że są to prace wymienione w wykazie A, dziale VIII, poz. 4 rozporządzenia, tj. prace na statkach morskich w żegludze międzynarodowej i w polskim ratownictwie okrętowym – pracownicy wpisani na listę członków załogi tych statków. Te niewielkie rozbieżności w zakresie okresów zatrudnienia na stanowisku marynarza – wskazane w zaświadczeniu z dnia 2 stycznia 2002 r. wystawionym przez (...) sp. z o.o. a w książeczce żeglarskiej pozostają bez wpływu na rozstrzygnięcie, ponieważ wnioskodawca posiada 15 lat pracy w warunkach szczególnych.

W utrwalonym orzecznictwie Sądu Najwyższego, które musi być znane organowi rentowemu z uwagi na ogromną ilość spraw, w których występuje jako strona pozwana, przyjmuje się jednolicie, że okresy wykonywania pracy za granicą w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze na podstawie umów o pracę zawartych bezpośrednio z pracodawcami zagranicznymi mogą być uznane za okresy zatrudnienia w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze, pod warunkiem opłacenia składek w Polsce również na dobrowolne ubezpieczenia emerytalne i rentowe, chyba że na podstawie umów o zatrudnieniu lub umów międzynarodowych pracownik został objęty ubezpieczeniem w trybie i na zasadach obowiązujących w państwie zatrudnienia lub określonych

w umowach międzynarodowych (wyroki: z dnia 21 stycznia 2010 r., II UK 162/09, LEX nr 583806; z dnia 12 marca 2010 r., II UK 286/09, LEX nr 602705; z dnia 1 czerwca 2010 r., II UK 5/10, LEX nr 589882; z dnia 8 marca 2003 r., II UK 196/02 OSNP 2004 Nr 8, poz. 144; z dnia 12 lipca 2011 r., II UK 382/10, OSNP 2012 nr 17-18, poz. 221). We wszystkich tych judykatach podkreśla się, że opłacanie składek na ubezpieczenie społeczne przez skierowanego do pracy u obcych armatorów marynarza polskiego wymaga uwzględnienia udokumentowanego zatrudnienia u armatora zagranicznego przy ustalaniu uprawnień emerytalnych ubezpieczonego, zwłaszcza gdy wedle przekonujących ustaleń faktycznych świadczył on pracę na podstawie stosunku pracy jako członek załogi statku morskiego, który wykonywał odpłatnie pracę podporządkowaną. Okresy wykonywania takiej pracy powinny zostać ubezpieczonemu zaliczone do okresów pracy w szczególnych warunkach, uprawniających go do emerytury w niższym wieku emerytalnym. Znaczenie pojęcia „pracownik”

i pracownicze zatrudnienie należy odczytywać zgodnie z treścią art. 22 k.p. - w tym także z uwzględnieniem jego § 1¹ i § 1², z których wynika, że decydujące znaczenie dla uznania istnienia stosunku pracy ma wykonywanie za wynagrodzeniem pracy podporządkowanej na rzecz pracodawcy i pod jego kierownictwem oraz w miejscu i czasie wyznaczonym przez pracodawcę oraz bez względu na nazwę umowy, przeto nie jest dopuszczalne zastąpienie umowy o pracę umową cywilnoprawną przy zachowaniu warunków wykonywania pracy podporządkowanej (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 marca 2010 r., II UK 286/10, OSNP 2011 nr 17-18, poz. 237) (tak Sąd najwyższy w postanowieniu z dnia 19 kwietnia 2018 r., II UK 319/17, LEX nr 2549201).

Zdaniem Sądu Apelacyjnego organ rentowy bezpodstawnie kwestionował uwzględnienie ww. okresów pracy przy ustalaniu okresu pracy w szczególnych warunkach do ustalenia prawa do rekompensaty, o której mowa w przepisach art. 21-23 ustawy. W przedmiotowej sprawie nie było sporu co do tego, że jednostka kierująca wnioskodawcą do pracy za granicą, czyli (...) sp.

z o.o. w W. uiściła za wnioskodawcę składki na ubezpieczenia społeczne za sporne okresy.

W ocenie Sądu Apelacyjnego, brak było również podstaw do podważania pracowniczego charakteru zatrudnienia ubezpieczonego. Pracowniczy charakter zatrudnienia bezspornie wynikał z samej umowy zawartej z (...) w W., albowiem w § 2 wprost wskazano, że (...) kieruje (...) za granicę w celu podjęcia pracy na podstawie „umowy o pracę” (umowa k.13 akt kapitału początkowego).

Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z dnia 21 stycznia 2010 r., II UK 162/09, LEX nr 583806 wskazał, że charakter świadczenia pracy „członka załogi statku morskiego”, a ściślej fakty go wyznaczające, są w istocie powszechnie znane, a więc nie wymagają w zasadzie dowodu (art. 228 § 1 k.p.c.). Jest to praca podporządkowana i wykonywana odpłatnie, a więc ma cechy pracy świadczonej na podstawie stosunku pracy w rozumieniu art. 22 k.p. Można oczywiście wyobrazić sobie świadczenie takiej pracy nieodpłatnie (np. w celach turystycznych) lub w sposób niepodporządkowany (np. na własnym statku), ale jakiegokolwiek okoliczności faktyczne ustalone

w sprawie na to nie wskazywały. Uprawnione było więc przyjęcie, że wnioskodawca odpłatnie świadczył pracę podporządkowaną, tym bardziej że organ rentowy - nawet, jeżeli tych faktów nie przyznawał (art. 229 k.p.c.) - to w każdym razie im nie zaprzeczał (art. 230 k.p.c.). Organ rentowy, jeżeli uważał, że wnioskodawca jako członek załogi statków morskich zatrudniony u armatorów zagranicznych, świadczył pracę na podstawie stosunku prawnego

niespełniającego cech stosunku pracy, powinien w tym zakresie przedstawić odpowiednie twierdzenia faktyczne i wnioski dowodowe (art. 232 zdanie pierwsze k.p.c.).

Podkreślenia wymaga, że zaświadczenie o okresach pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, o którym mowa w art. 51 ustawy, w postępowaniu sądowym traktować należy, jako dokument prywatny w rozumieniu art. 245 k.p.c., który stanowi dowód tego, że osoba, która je podpisała, złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 czerwca 2009 r., I UK 24/09, LEX nr 518067). Przy niespornym okresie zatrudnienia, okres pracy w szczególnych warunkach może być udowodniony w każdy sposób. Dowodem może być m.in. zaświadczenie wystawione przez pośrednika, albowiem bezsprzecznie obrazuje ono przebieg zatrudnienia ubezpieczonego (wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 17 maja 2016 r., III AUa 149/16, LEX nr 2052613).

Skoro ubezpieczony wykazał 15 lat pracy w warunkach szczególnych, to uznać należało, że legitymuje się wszystkimi przesłankami warunkującymi przeliczeniu mu emerytury z zastosowaniem rekompensaty, o której mowa w art. 21 – 23 ustawy. W konsekwencji organ rentowy jest stroną przegrywającą i musi ponieść koszty postępowania, w związku z tym Sąd Okręgowy prawidłowo orzekł o obciążeniu go kosztami zastępstwa procesowego strony przeciwnej.

W tym stanie rzeczy, działając na podstawie art. 385 k.p.c., Sąd Apelacyjny oddalił apelację organu rentowego, jak w punkcie pierwszym sentencji wyroku.

O kosztach zastępstwa procesowego w instancji odwoławczej Sąd II instancji orzekł w punkcie drugim sentencji zgodnie z treścią przepisu art. 98 § 1 k.p.c. i 108 § 1 k.p.c. w zw. z § 9 ust. 2 w zw. z § 10 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (t.j. Dz.U. z 2015 r., poz. 1800 ze zm.).

SSA Grażyna Czyżak SSA Lucyna Ramlo SSO del. Beata Golba – Kilian